

Arbejdet med uddannelsesplanlægningen skal bidrage til at understøtte den enkelte i retning af at kunne foretage kvalificerede og bevidste valg og i at kunne indrette sig i forhold til de krav, der stilles både i uddannelsessystemet og på arbejdsmarkedet. For at stå bedre rustet til et samfund og et arbejdsmarked i hastig forandring er det derfor afgørende, at den enkelte udvikler de nødvendige kompetencer – herunder valgkompetence.

Arbejdet med uddannelsesplanlægning vil derfor med start i grundskolen lægge grundstenen til et livslangt arbejde med en mere bevidst tilgang til igangværende og kommende uddannelsesforløb – et arbejde, der kræver en stor indsats fra den enkelte og samtidig stiller store krav til vejledere, som skal være i stand til at udfordre og understøtte de unge i deres overvejelser og beslutninger. I den sammenhæng er det væsentligt at understrege vigtigheden af, at arbejdet med uddannelsesplanlægning sker i tæt samarbejde med folkeskolens løbende interne evaluering. Betydningen af at aflægge folkeskolens afsluttende prøver skal indgå i vejledningen som led i den unges arbejde med egne kompetencer og som en del af vejledningen om det videre valg af ungdomsuddannelse, herunder eventuelle optagelseskrav. Denne del af vejledningen tager udgangspunkt i, at eleven indser værdien i at lade sig bedømme ved folkeskolens afsluttende prøver med henblik på at kunne dokumentere erhvervede kompetencer fra grundskolen inden overgangen til ungdomsuddannelse.

Uddannelses-, erhvervs- og arbejdsmarkedsorientering skal fortsat være et obligatorisk emne i folkeskolen, der kan indgå i tværgående emner og problemstillinger på lige fod med folkeskolens øvrige fag. Folkeskolen har således stadig en vigtig rolle at spille i relation til elevernes overgang fra grundskole til ungdomsuddannelse. Ungdommens Uddannelsesvejledning bistår skolen ved tilrettelæggelsen af det obligatoriske emne under hele skoleperioden.

Efter forslaget til lov om ændring af forskellige love på Undervisningsministeriets område (Ændringer som følge af lov om vejledning om valg af uddannelse og erhverv) bliver folkeskolen fortsat medansvarlig for afgørelsen om, hvorvidt en ansøger til gymnasiet skal aflægge optagelsesprøve. Hertil kommer, at Ungdommens Uddannelsesvejledning efter det anførte lovforslag får en tilsvarende kompetence.

Vejledningen af elever i folkeskolen skal fortsat tilrettelægges både som individuelle og kollektive forløb, der omfatter aktiviteter, der giver eleven mulighed for at afprøve udvalgte uddannelses- og beskæftigelsesmuligheder. Virksomheder, uddannelsesinstitu-

tioner samt andre eksterne parter inddrages i gennemførelsen af vejledningsaktiviteter, når det er relevant. Tilrettelæggelsen af de enkelte vejledningsaktiviteter forudsættes løst i et tæt samarbejde mellem skolen og Ungdommens Uddannelsesvejledning. Samarbejdet skal bl.a. understøtte et af de bærende principper i reformen om, at vejledningen skal gives tæt på den enkelte unge. For elever i folkeskolen stilles der krav om, at vejledningen skal tilrettelægges, så eleverne har mulighed for at få individuel vejledning på skolen.

Vejledning af elever på friskoler, private grundskoler og frie kostskoler

Elever på *friskoler* og *private grundskoler* får i dag i almindelighed en vejledning, som vurderes at stå mål med vejledningen i folkeskolen. Denne vejledning gives ofte i et samarbejde med de kommunale skolevejledninger. Vejledningsreformen indebærer, at det fortsat er frivilligt for den enkelte skole, om den vil tilbyde vejledning som en del af sit samlede tilbud. Skolen kan henvende sig til den kommune, hvor skolen ligger, og anmode om vejledning af skolens elever fra og med 6. klasse eller tilsvarende. Kommunen har herefter pligt til at give vejledningen, der tilrettelægges i et samarbejde mellem Ungdommens Uddannelsesvejledning og skolen. Vejledningen skal gennemføres på skolen i naturlig forlængelse af den øvrige undervisning.

Også på *efterskoler*, *husholdningsskoler* og *håndarbejdsskoler* gives der i dag i vidt omfang vejledning af eleverne om valg af uddannelse og erhverv. For eleverne på disse skoler indebærer forslaget, at der etableres en vejledningsordning, hvorefter skolen, hvis den ønsker det, kan træffe aftale med kommunalbestyrelsen i den kommune, hvori den er beliggende, om at vejledningen af skolens elever gennemføres af Ungdommens Uddannelsesvejledning. Kommunen skal opkræve betaling fra skolen for vejledning af skolens elever. Det forudsættes, at prisen for vejledningen aftales mellem skolen og kommunen.

Folkehøjskolernes kurser vil ofte hjælpe eleverne til at blive afklarede om deres fremtid. I den forbindelse kan skolerne have behov for at kunne trække på sagkyndig rådgivning og vejledningsbistand hos vejledningscentrene, herunder Ungdommens Uddannelsesvejledning. Forslaget indebærer, at en kommune frivilligt kan indgå aftale med en folkehøjskole om vejledningsydelse til skolens elever.

Vejledning af elever i ungdomsskoler

I lighed med elever på friskoler og private grundskoler modtager elever, der følger heltidsundervisning i ung-